

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Plan-MER Omgevingsvisie Groningen

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Plan-MER Omgevingsvisie Groningen

Definitief

Provincie Groningen

Grontmij Nederland B.V.
Houten, 3 september 2014

Verantwoording

Titel : Notitie Reikwijdte en Detailniveau
Subtitel : Plan-MER Omgevingsvisie Groningen
Projectnummer : 338974
Referentienummer :
Revisie :
Datum : 3 september 2014

Auteur(s) : ing. C.F. van Duin
E-mail adres : cor.vanduin@grontmij.nl

Gecontroleerd door : mr. M. Haan

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : drs. R.J. Jonker

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
De Molen 48
3994 DB Houten
Postbus 119
3990 DC Houten
T +31 88 811 61 90
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	M.e.r.-plicht	4
1.3	Doel NRD en MER.....	4
1.4	Leeswijzer	4
2	Wettelijk kader	5
2.1	M.e.r. plicht.....	5
2.1.1	Activiteiten Bijlage C/D bij Besluit m.e.r.	5
2.1.2	Passende Beoordeling	6
2.2	M.e.r.-procedure	6
2.3	Initiatiefnemer en bevoegd gezag.....	8
2.4	Gebiedsvisie Eemsdelta	8
3	Voorgenomen activiteit en alternatieven.....	9
3.1	Inleiding.....	9
3.2	Voorgenomen activiteit	9
3.2.1	Uitbreiding Eemshaven Zuidoost en andere bedrijventerrein.....	10
3.2.2	Uitbreiding veehouderijen	10
3.2.3	Windparken Eemshaven, Delfzijl en N33	11
3.2.4	Verdubbeling N33 Midden	11
3.2.5	Spoorverbinding Groningen-Bremen	11
3.2.6	Helihaven Eemshaven	12
3.2.7	Primaire kering Waddendijk.....	12
3.2.8	Waterbergingsgebieden.....	13
3.3	Referentiesituatie: nulalternatief	13
3.4	Alternatieven en varianten	13
3.4.1	Uitbreiding Eemshaven Zuidoost en andere bedrijventerreinen.....	13
3.4.2	Uitbreiding veehouderijen	13
3.4.3	Windparken Eemshaven, Delfzijl en N33	14
3.4.4	Verdubbeling N33 Midden	14
3.4.5	Spoorverbinding Groningen-Bremen	15
3.4.6	Helihaven Eemshaven	15
3.4.7	Primaire kering Waddendijk.....	15
3.4.8	Waterbergingsgebieden.....	15
4	Te beschouwen effecten.....	16
4.1	Effectbeschrijving en -beoordeling.....	16
4.2	Passende beoordeling	17
4.3	Mitigerende maatregelen	17
4.4	Leemten in kennis.....	17
5	Vervolg.....	18

Bijlage 1: Groslijst m.e.r.-plichten

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het huidige Provinciale Omgevingsplan 2009-2013 (POP3) is met inachtneming van het verlengingsbesluit van Provinciale Staten (17 juni 2013) geldig tot 17 juni 2015. Daarna dient een herzien POP van kracht te worden, die in het licht van de in voorbereiding zijnde Omgevingswet de Omgevingsvisie wordt genoemd. De Omgevingsvisie is een beleidsnota die gaat over de kwaliteit, de inrichting en het beheer van de leefomgeving in de provincie Groningen. De onderwerpen milieu, ruimte, mobiliteit en water staan hierin centraal. De nieuwe Omgevingsvisie heeft deels betrekking op de voortzetting van bestaand beleid (conserverend beleid) en deels betrekking op nieuwe beleidskeuzes. De nieuwe beleidskeuzes worden in het Keuzedocument (vastgesteld 10 juni 2014) toegelicht.

1.2 M.e.r.-plicht

Op grond van de Wet milieubeheer gelden verplichtingen tot het uitvoeren van een milieueffectrapportage¹ voor bepaalde plannen en besluiten. Enerzijds zijn in het Besluit m.e.r. specifieke activiteiten aangewezen waarvoor een (plan-) m.e.r.-plicht gaat gelden. Anderzijds zijn plannen waarvoor een Passende Beoordeling wordt opgesteld ook plan-m.e.r.-plichtig.

Voor de nieuwe Omgevingsvisie dient een plan-m.e.r.-procedure te worden doorlopen. In een bijlage bij deze notitie is een 'groslijst' opgenomen waarin is weergegeven voor welke activiteiten de plan-m.e.r.-plicht ontstaat (zie ook hoofdstuk 2 van deze notitie).

1.3 Doel NRD en MER

Het belangrijkste doel van deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) is het vaststellen van de reikwijdte en het detailniveau van het nog op te stellen MER. Met andere woorden: op welke activiteiten zal het MER betrekking hebben, welke milieueffecten worden in beeld gebracht en op welk detailniveau zal dat gebeuren. Een ieder wordt in de gelegenheid gesteld om zienswijzen in te dienen over hetgeen in deze NRD is opgenomen. Ook wordt een aantal instanties, waaronder de onafhankelijke Commissie m.e.r., gevraagd een advies uit te brengen. De binnengekomen zienswijzen en adviezen worden betrokken bij de definitieve NRD die door het bevoegd gezag zal worden vastgesteld. De definitieve NRD is het uitgangspunt voor het opstellen van het MER.

Het doel van het op te stellen MER is om informatie te leveren die het mogelijk maakt om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming omtrent de Omgevingsvisie.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van deze notitie wordt eerst het wettelijk kader toegelicht. Hier wordt ingegaan op de verplichting tot het uitvoeren van een m.e.r. en de procedurele stappen die gezet gaan worden. In hoofdstuk 3 wordt beschreven wat in de m.e.r.-procedure de 'voorgenomen activiteit' is, oftewel welke activiteiten zullen worden beoordeeld in de m.e.r.. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de wijze waarop de milieueffecten in de m.e.r. worden beschreven. In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de mogelijkheden om op deze notitie te reageren.

¹ In deze notitie worden de volgende afkortingen gebruikt: m.e.r. voor milieueffectrapportage (het proces), MER voor Milieueffectrapport (het product).

2 Wettelijk kader

2.1 M.e.r. plicht

Op grond van de Wet milieubeheer kan langs twee routes een plan-m.e.r.-plicht ontstaan:

- De Omgevingsvisie is een kaderstellend plan (kolom 3) voor een activiteit uit bijlage C/D bij het Besluit m.e.r. en de betreffende drempel wordt overschreden (artikel 7.2 Wm)
- De Omgevingsvisie maakt een activiteit mogelijk waarvoor een Passende Beoordeling nodig is (artikel 7.2a Wm)

In de onderstaande paragrafen wordt dit nader toegelicht

2.1.1 *Activiteiten Bijlage C/D bij Besluit m.e.r.*

Als een activiteit uit bijlage C/D wordt behandeld in de Omgevingsvisie, zijn twee zaken van belang om te kunnen vaststellen of er sprake is van een plan-m.e.r. plicht. Ten eerste: worden de relevante drempels overschreden. Ten tweede: is er sprake van kaderstelling door de provincie. Deze begrippen (drempels en kaderstelling) worden hieronder toegelicht,

Toetsing drempels

In de m.e.r. wetgeving zijn voor veel activiteiten zogenoemde drempels opgenomen, zoals een bepaalde minimale omvang, oppervlakte of lengte. Het uitgangspunt in de wetgeving is dat bij grotere activiteiten ook de mogelijke milieugevolgen groter zijn. Het instrument m.e.r. is vooral bedoeld voor activiteiten met belangrijke gevolgen voor het milieu.

Bij de toetsing aan de wettelijke drempels is van belang wat als ijkpunt wordt gehanteerd. Voor de meeste activiteiten in de Omgevingsvisie geldt dat ze al in het POP3 waren opgenomen en/of al in gemeentelijke RO-plannen zijn opgenomen en/of al deels gerealiseerd zijn. Voor deze activiteiten heeft er dus al eerder besluitvorming plaatsgevonden en mogelijk is ook een (plan-/project)-m.e.r. uitgevoerd.

De provincie wil de plan-m.e.r.-procedure voor de Omgevingsvisie inzetten voor inhoudelijke en beleidsmatige keuzes die nog daadwerkelijk voorliggen bij GS en PS. De focus ligt daarbij op activiteiten waar nog geen vervolgbesluitvorming heeft plaatsgevonden. Concreet betekent dit dat vastgestelde bestemmingsplannen (of andere vastgestelde RO-besluiten) het ijkpunt vormen voor de toepassing van de drempels

Kaderstelling door provincie

Als een activiteit (waarbij een drempel wordt overschreden) wordt behandeld in de Omgevingsvisie is er nog niet automatisch sprake van kaderstelling door de provincie. Hieronder wordt ingegaan op situaties waarin er mogelijk geen sprake is van kaderstelling door de provincie.

Onvoldoende concreet

In bepaalde situaties is er nog onzekerheid of een (drempeloverschrijdende) activiteit zal worden uitgevoerd of zijn locatie, omvang of kenmerken nog onduidelijk. Het kan dan zijn dat de Omgevingsvisie voor deze activiteit geen concrete richtinggevende uitspraken zal bevatten. De Omgevingsvisie kan dan worden gezien als informerend document, en niet als kaderstellend plan als bedoeld in kolom 3 van bijlage C/D van het Besluit m.e.r..

Projecten Rijksoverheid

In Groningen spelen diverse projecten (zoals infrastructuurprojecten) waarvoor het Rijk de primaire verantwoordelijkheid heeft. Het Rijk kan voor deze projecten zelf kaderstellende plannen maken en de benodigde m.e.r. - en ruimtelijke ordeningsprocedures doorlopen. Soms zal echter de provincie Groningen ook zelf, vanuit het provinciale belang, kaderstellende uitspraken willen doen over dergelijke projecten. Per project zal beoordeeld moeten worden of de provinciale Omgevingsvisie concrete kaderstellende uitspraken bevat voor deze projecten, of het project slechts informatief noemt en de kaderstelling aan het Rijk overlaat.

Lopende m.e.r. procedures

Voor enkele activiteiten geldt dat reeds een project-m.e.r.-procedure opgestart is, maar het ruimtelijk besluit nog niet genomen is (als dat laatste wel het geval is, behoort de activiteit tot de referentiesituatie). Het kan voorkomen dat de provincie niet wil dat de Omgevingsvisie (en de bijbehorende plan-m.e.r.) gaat interfereren met lopende project-m.e.r.-trajecten, en dus geen nieuwe kaderstelling bevat.

Als bijlage 1 is een **groslijst** van activiteiten uit bijlage C/D van het Besluit m.e.r. opgenomen. In deze lijst is per activiteit vastgesteld of er voor de Omgevingsvisie sprake is van een plan-m.e.r.-plicht of dat dat niet het geval is. Daarbij zijn de bovenstaande principes toegepast. De activiteiten waarvoor een plan-m.e.r.-plicht aan de orde is, worden behandeld in hoofdstuk 3 van deze notitie.

2.1.2 *Passende Beoordeling*

Voor de Omgevingsvisie zal, parallel aan het Plan-MER, een Passende Beoordeling worden opgesteld. In de Passende Beoordeling wordt onderzocht of activiteiten die in de Omgevingsvisie mogelijk worden gemaakt (significante) effecten kunnen hebben op Natura 2000-gebieden. Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden die zijn beschermd op grond van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn (het Europese beschermingsregime is in Nederland geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet). Belangrijke Natura 2000-gebieden in Groningen zijn de Waddenzee en Eems-Dollard, Lauwersmeergebied, Zuidlaardermeergebied en Leekstermeergebied. In paragraaf 4.2 wordt verder ingegaan op de inhoud van de Passende Beoordeling.

Naar verwachting zullen in de Passende Beoordeling de onderwerpen als windenergie, industrie en landbouw een rol spelen. Voor de onderwerpen die in de Passende Beoordeling worden behandeld, geldt ook een plan-m.e.r.-plicht (artikel 7.2a Wm).

2.2 **M.e.r.-procedure**

In de Wet milieubeheer zijn twee m.e.r.-procedures opgenomen, een uitgebreide en een beperkte procedure. Voor een Plan-MER geldt de uitgebreide procedure. De uitgebreide m.e.r.-procedure bestaat in dit geval uit de volgende stappen.

Openbare kennisgeving

De eerste stap is een openbare aankondiging van het voornemen om een plan (de Omgevingsvisie) op te stellen, waarbij wordt vermeld dat hiervoor de m.e.r.-procedure wordt doorlopen. Deze kennisgeving wordt gedaan door het bevoegd gezag. Tegen het voornemen kunnen belanghebbenden zienswijzen naar voren brengen.

In de kennisgeving staat:

- dat de stukken over het voornemen ter inzage worden gelegd, waar dit gebeurt en wanneer dit gebeurt;
- dat er gelegenheid wordt geboden om zienswijzen over het voornemen naar voren te brengen, aan wie, op welke wijze en binnen welke termijn;
- of de Commissie m.e.r. (Cie-m.e.r.) of een andere onafhankelijke instantie wordt gevraagd om advies uit te brengen over de voorbereiding van het plan;
- of de activiteit plaatsvindt in de ecologische hoofdstructuur of in een Natura2000-gebied.

Raadpleging adviseurs en betrokken bestuursorganen

Het bevoegd gezag raadpleegt de adviseurs en overheidsorganen die bij de voorbereiding van de Omgevingsvisie betrokken moeten worden over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. De Cie-m.e.r. wordt (vrijwillig) om advies gevraagd over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Raadpleging gebeurt door deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau naar de adviseurs, relevante overheden en de Cie-m.e.r. te sturen met het verzoek om advies.

Zienswijzen indienen

De Notitie Reikwijdte en Detailniveau wordt in het kader van de hiervoor beschreven openbare kennisgeving voor een periode van 6 weken ter inzage gelegd, zodat iedere betrokkene zienswijzen in kan dienen over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen MER.

Opstellen Plan-MER

Na de kennisgeving stelt de initiatiefnemer het Plan-MER op, hieraan is geen termijn verbonden. De eisen waaraan het MER moet voldoen, zijn beschreven in artikel 7.7 en artikel 7.23, eerste lid van de Wet milieubeheer. Samengevat moet het MER in elk geval bevatten/beschrijven:

- het doel van het project;
- een beschrijving van het project en de 'redelijkerwijs in beschouwing te nemen' alternatieven, zowel (bijvoorbeeld) qua ligging als qua inrichting;
- welke plannen er eerder voor deze activiteit zijn vastgesteld en welke alternatieven daarin waren opgenomen;
- voor welk(e) besluit(en) het MER wordt gemaakt en welke besluiten met betrekking tot het project al aan het MER vooraf zijn gegaan;
- een beschrijving van de 'huidige situatie en de autonome ontwikkeling' in het plangebied;
- welke gevolgen het project en de alternatieven hebben voor het milieu en een motivering van de manier waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven en een vergelijking van die gevolgen met de 'autonome ontwikkeling';
- effectbeperkende c.q. mitigerende maatregelen;
- leemten in kennis;
- een publiekssamenvatting.

Openbaar maken van het MER en ontwerp Omgevingsvisie, raadpleging Cie-m.e.r.

Het MER wordt voor een periode van 6 weken ter inzage gelegd en voor advies verzonden aan de Cie-m.e.r. Ter inzage legging gebeurt in principe gelijktijdig met de ter inzage legging (6 weken) van de ontwerp Omgevingsvisie.

Zienswijzen indienen

Eenieder kan zienswijzen indienen op het MER en de ontwerp Omgevingsvisie. De termijn daarvoor is zes weken vanaf het moment dat de stukken ter inzage worden gelegd.

Advies Cie-m.e.r.

De Cie-m.e.r. geeft een (verplicht) toetsingsadvies op de inhoud van het MER waarbij zij, indien gewenst door het bevoegde gezag, de ingekomen zienswijzen betreft. De zienswijzen en het advies van de Cie-m.e.r. kunnen aanleiding geven tot het maken van een aanvulling op het MER, bijvoorbeeld om een aantal zaken wat verder uit te diepen of nadere accenten te leggen.

Vaststellen Omgevingsvisie, incl. motivering

Het bevoegd gezag stelt de definitieve Omgevingsvisie vast. Daarbij geven zij aan hoe rekening is gehouden met de in het MER beschreven milieugevolgen en wat de overwegingen zijn met betrekking tot de in het MER beschreven alternatieven, de zienswijzen en het advies van de Commissie voor de m.e.r.

Evaluatie

Het bevoegd gezag evalueert de werkelijk optredende milieugevolgen en neemt zo nodig maatregelen om de gevolgen voor het milieu te beperken.

2.3 Initiatiefnemer en bevoegd gezag

Als initiatiefnemer treedt de Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen op. Provinciale Staten is het bevoegd gezag voor het vaststellen van de Omgevingsvisie.

2.4 Gebiedsvisie Eemsdelta

In de Eemsdelta is sprake van een groot aantal projecten, o.a. windenergie, uitbreiding Eemshaven, helihaven e.d.. De onderlinge afstemming, beoordeling en toetsing van deze projecten is een complexe opgave. De provincie en de gemeenten Eemshaven en Delfzijl werken samen om tot een optimale afstemming en invulling van de beschikbare milieugebruiksruimte te komen.

De projecten die in dit gebied spelen zullen in de Omgevingsvisie Groningen op hoofdlijnen aan de orde komen. Nadere uitwerking daarvan zal plaats gaan vinden in een regionale gebiedsvisie met de status van een structuurvisie in het kader van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Daarvoor zal dan ook een separate m.e.r-procedure worden uitgevoerd en een separate Passende Beoordeling ingevolge de Natuurbeschermingswet worden opgesteld.

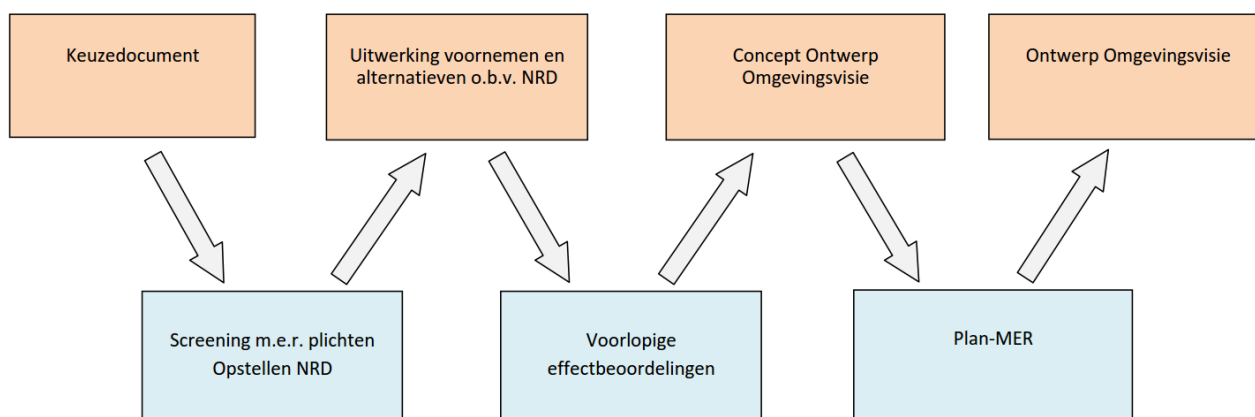
3 Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt nader toegelicht wat de 'voorgenomen activiteit' inhoudt. Het gaat daarbij in algemene zin om activiteiten die nog niet in een vastgesteld bestemmingsplan (of ander RO-besluit) zijn geregeld, waarvoor de provincie in de Omgevingsvisie kaderstellende uitspraken doet. In het MER zullen de milieueffecten van de voorgenomen activiteit worden beschreven.

De inhoud van de voorgenomen activiteit is op dit moment nog niet volledig bekend. De Omgevingsvisie is nog in ontwikkeling. In deze notitie worden de huidige inzichten over de mogelijke inhoud van de voorgenomen activiteit beschreven (in par 3.2). Een belangrijke kanttekening hierbij is dat de provincie Groningen de inhoud van de Omgevingsvisie de komende maanden verder gaat uitwerken en vormgeven. De inhoud van de 'voorgenomen activiteit' zal gedurende het m.e.r.-proces dus nog wijzigen.

In het onderstaande schema is het te doorlopende iteratieve proces weergegeven. Het Keuzedocument en de NRD zijn nu beschikbaar. De komende tijd zal de voorgenomen activiteit verder worden uitgewerkt (bovenste blokken) en beoordeeld (onderste blokken). De uiteindelijke inhoud van de 'voorgenomen activiteit' staat in de Ontwerp-Omgevingsvisie; het MER heeft betrekking op deze inhoud.

3.2 Voorgenomen activiteit

In deze paragraaf wordt de 'voorgenomen activiteit' beschreven. Hierbij is gebruikt gemaakt van het Keuzedocument (10 juni 2014), de Ontwikkelingsvisie Eemsdelta 2030, diverse herzieningen van de Provinciale Omgevingsverordening (POV) en overige beleidsdocumenten van na 2009 (het jaar van vaststelling POP3).

In een bijlage bij deze notitie is een 'groslijst' opgenomen waarin is weergegeven voor welke activiteiten de plan- m.e.r.-plicht ontstaat. Uit de groslijst blijkt dat voor de volgende activiteiten een plan-m.e.r.-plicht ontstaat (tussen haken is de categorie uit Besluit m.e.r. vermeld):

- Uitbreiding Eemshaven Zuidoost en andere bedrijventerrein (D 11.3 en diversen C/D lijst)
- Uitbreiding veehouderijen (C 14, D 14)
- Windparken Eemshaven, Delfzijl, N33 (D 22.2)
- Verdubbeling N33 Midden (C 1.3)
- Spoorverbinding Groningen Bremen (C 2)
- Helihaven Eemshaven (D 6.1)
- Primaire kering Waddendijk (D 3.2/ D 12)
- Waterbergingsgebieden (D 3.2)

Deze activiteiten worden hieronder inhoudelijk toegelicht.

3.2.1 *Uitbreiding Eemshaven Zuidoost en andere bedrijventerrein*

Eemshaven Zuidoost

In de Omgevingsvisie zal een zoekgebied worden opgenomen voor de uitbreiding van de Eemshaven (zuidoostzijde). Dit zoekgebied is reeds opgenomen in de POV (herziening mei 2014). Voor een deel van het zoekgebied is reeds een gemeentelijk bestemmingsplan vastgesteld, voor het overige deel nog niet. Dit overige deel (> 75 ha) maakt onderdeel uit van de voorgenomen activiteit.

Andere bedrijventerreinen

In POP 3 zijn in totaal 14 zoekgebieden voor nieuwe bedrijventerreinen opgenomen. Deze zoekgebieden liggen bij Zevenhuizen, Leek (Leeksterhout), Haren (Nesciopark), Groningen (Zuidoost), Hoogezand Noordwest, Veendam-Noord, Veendam-Oost, Ter Apelkanaal, Winschoten Zuidoost, Winschoten Noordwest, Scheemda (Eextahaven), Zuidbroek-Oost, Uithuizen en Spijk. De zoekgebieden Groningen Zuidoost en Veendam Noord zijn groter dan 75 ha, de overige zijn kleiner dan 75 ha. In het Keuzedocument is vermeld dat de provincie niet benutte ruimte in zoekgebieden wil schrappen. Welke zoekgebieden geschrapt worden, en of dat deels of geheel zal zijn is nog niet bekend.

De voorgenomen activiteit voor het thema bedrijvigheid wordt als volgt samengevat:

- VA: Eemshaven Zuidoost: > 75 ha uitbreiding bedrijventerrein
- VA: Zoekgebieden bedrijventerrein uit POP 3 in beginsel (deels of geheel) schrappen voor zover nog niet opgenomen in gemeentelijk bestemmingsplan.

3.2.2 *Uitbreiding veehouderijen*

In de Omgevingsvisie zal in een beperkt aantal gebieden en onder strenge voorwaarden ruimte worden geboden voor doorontwikkeling van landbouwbedrijven. De provincie Groningen handelt bij uitbreiding van agrarische bedrijven het 'Bouwblok op Maat' model (BoM). Dit is een methodiek waarmee schaalvergroting ruimtelijk in goede banen kan worden geleid.

Complementair aan het BoM-model is het 'Groninger Verdienmodel' (GVM) ontwikkeld, waarmee een extra kwaliteitsslag in de melkveehouderij wordt beoogd. Bij het GVM gelden stringente voorwaarden ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid en draagvlak in de omgeving. Met toepassing van dit GVM-model kan een melkveehouderij die is gelegen in minder kwetsbare gebieden een doorgroei 'verdienen' tot maximaal 4 hectare bouwblok.

De maximale bouwblokomvang van 4 ha is reeds opgenomen in de Provinciale Omgevingsverordening. De voorgenomen activiteit is om deze bouwblokomvang van maximaal 4 ha voor melkveebedrijven ook te verankeren in de Omgevingsvisie.

VA: Bouwblokomvang voor melkveehouderijbedrijven onder voorwaarden tot maximaal 4 hectare

3.2.3 Windparken Eemshaven, Delfzijl en N33

De taakstelling van de provincie Groningen voor wind op land is 855,5 MW. Hiervan is ca 400 MW gerealiseerd. Van de resterende opgave van 355,5 MW zal ca 100 MW worden gerealiseerd bij de N33. De dan nog resterende opgave (ca 255,5 MW) zal worden gerealiseerd bij de Eemshaven en Delfzijl (ca 100-150 MW per gebied). De genoemde getallen zijn indicatief.

In de onderstaande tabel is weergegeven waar de resterende opgave wordt gerealiseerd. Ook is aangegeven of ze al tot de referentie behoren, of tot de voorgenomen activiteit.

Deelgebied	Referentie (=vigerend bp)	VA Omgevingsvisie (t.o.v. referentie); bruto ha's
Bestaande windparken Eemshaven en Emmapolder	Ja	Nee, geen uitbreiding ha's
Oosterpolder ten noorden van Oudedijk	Nee	Ja, ca 1600 ha
Emmapolder noordelijk van huidige windpark en Eemspolder zuidelijk van huidige windpark	Nee	Ja, ca 500 ha
Testlocaties westelijk van huidige windpark Emmapolder	Nee	Ja, ca 500 ha
Delfzijl Noord (Schermdijk en Pier van Oterdum)	Ja	Nee, geen uitbreiding ha's
Delfzijl Midden (bedrijventerrein Oosterhorn)	Nee	Ja, ca 1600 (groot deel ingevuld met bedrijvigheid/haven)
Delfzijl Zuid (ten zuiden van Oosterhorn, ten oosten van N362)	Ja	Ja, ca 190 ha uitbreiding in zuidoosthoek
Geefswear, ten westen van N362	Nee	Ja, ca 900 ha
Windpark N33	Nee	Ja, ca 1100-1300 ha

De voorgenomen activiteit voor het thema windenergie wordt als volgt samengevat:

VA: plaatsing van extra windturbines bij de Eemshaven (ca 2600 ha), Delfzijl (ca 2700 ha), en de N33 (1100-1300 ha).

3.2.4 Verdubbeling N33 Midden

De provincie heeft een voorverkenning uitgevoerd voor de verdubbeling van de N33 tussen A7 en Delfzijl-Appingedam (project N33 Midden). Hoewel dit een Rijksweg is, wil de provincie in de Omgevingsvisie richting te geven aan de ruimtelijke inpassing van de verdubbeling van de N33 Midden.

VA: Ruimtelijke inpassing verdubbeling N33 Midden tussen A7 en Delfzijl

3.2.5 Spoorverbinding Groningen-Bremen

De provincie Groningen wil de internationale spoorverbinding tussen Nederland en Noord-Duitsland verbeteren. Een concrete doelstelling is om de huidige reistijd tussen Groningen en Bremen (2 uur en 53 minuten) sterk te verkorten. Hiervoor zijn in beide landen aanpassingen

aan het spoor nodig. Het is nog niet bekend hoe deze aanpassingen eruit zien, er wordt nog onderzoek verricht naar mogelijke maatregelen en hun effecten op de reistijd. Mogelijke fysieke maatregelen zijn spoorverdubbeling, aanpassen boogstralen en veranderingen op stations.

Groningen-Bremen (stippellijn)

VA: Ruimtelijke inpassing spooraanpassingen Groningen-Bremen

3.2.6 Helihaven Eemshaven

De Eemshaven is een belangrijk logistiek knooppunt voor de bouw en het onderhoud van off shore windparken. Voor offshore windparken zijn transporten per helikopter noodzakelijk. Om de offshore windindustrie te faciliteren en ervoor te zorgen dat deze industrie zich kan blijven ontwikkelen in de Eemshaven wil de havenbeheerder Groningen Seaports zorgen voor een goede infrastructuur voor haar klanten; daaronder valt de aanwezigheid van een start- en landingsplaats voor helikopters (helihaven). De provincie Groningen verkent momenteel de ruimtelijke inpassing van een helihaven bij de Eemshaven. In 2014 is hiervoor een separaat m.e.r. traject opgestart. De Omgevingsvisie zal mogelijk richtinggevende uitspraken bevatten voor de locatie van deze helihaven.

VA: Ruimtelijke inpassing helihaven bij Eemshaven

3.2.7 Primaire kering Waddendijk

De Provincie Groningen is voornemens om de oplossingsrichtingen die gepresenteerd zijn in het Deltaprogramma 2015 over te nemen in haar Omgevingsvisie. Hierbij worden toekomstige dijkversterkingsopgaven meer gekoppeld aan natuurontwikkeling en mogelijke andere functies. Daar waar kwelders voor de kust liggen kunnen deze een betekenis krijgen in de waterveiligheidsopgave, daar waar laaggelegen gebied binnendijks aanwezig is, kan mogelijk een koppeling gemaakt worden met nieuwe vormen van landbouw, recreatie en eventueel binnendijkse natuurontwikkeling. De komende jaren krijgen de dijktrajecten bij Lauwersmeer en tussen Eemshaven-Delfzijl prioriteit, deze zijn opgenomen in het nationale Hoogwaterbeschermingsprogramma. De provincie is voornemens in de Omgevingsvisie richtinggevende uitspraken te doen over de ruimtelijke inpassing van de dijkversterking.

VA: Ruimtelijke inpassing dijkversterking primaire kering (Waddendijk)

3.2.8 Waterbergingsgebieden

In de provincie Groningen is behoefte aan enkele nieuwe waterbergingsgebieden. Hiervoor is reeds een apart m.e.r.-proces doorlopen, en het MER is reeds afgerond. De waterbergingsgebieden moeten echter nog in de Omgevingsvisie worden opgenomen. Formeel hoort deze activiteit daarom tot de 'voorgenomen activiteit'.

VA: Opnemen waterbergingsgebieden uit reeds opgesteld MER

3.3 Referentiesituatie: nulalternatief

In het MER zal per milieuthema de referentiesituatie worden beschreven. Deze referentiesituatie vormt vervolgens het referentiekader voor de beschrijving van de milieueffecten van de voorgenomen activiteit.

De referentiesituatie is de huidige situatie plus de autonome ontwikkeling. Onder autonome ontwikkeling wordt ten eerste verstaan de benutting van bestaande planologische rechten (vastgestelde bestemmingsplannen of vergelijkbare RO-besluiten). Ten tweede kunnen ook generieke ontwikkelingen (zoals bijvoorbeeld de ontwikkeling van verkeersstromen, demografische ontwikkelingen of schaalvergroting in de landbouw) tot de autonome ontwikkeling behoren.

De referentiesituatie wordt ook wel aangeduid als het 'nulalternatief'. Dit is het alternatief waarin de voorgenomen activiteit *niet* wordt uitgevoerd.

3.4 Alternatieven en varianten

In deze paragraaf wordt ingegaan op mogelijke alternatieven of varianten binnen de in par. 3.2. beschreven voorgenomen activiteiten. Het betreft een voorlopig en indicatief beeld, in het MER zelf wordt het onderzoek naar alternatieven en varianten nader uitgewerkt.

3.4.1 *Uitbreiding Eemshaven Zuidoost en andere bedrijventerreinen*

Het alternatievenonderzoek voor het onderwerp bedrijventerreinen is gesplitst in twee delen:

Eemshaven Zuidoost

Dit bedrijventerrein is een nieuw zoekgebied. Hier zal het alternatievenonderzoek beperkt blijven tot de varianten zoekgebied wel opnemen of zoekgebied niet opnemen.

Zoekgebieden POP 3

In dit deel wordt onderzoek gedaan naar alle POP 3-zoekgebieden bedrijventerreinen in de provincie. Een optie is bij het schrappen van zoekgebieden te variëren tussen 0% en 100%. Hiermee wordt de bandbreedte in effecten verkend. Mogelijk zal hierbij aandacht worden besteed aan eventueel in de Omgevingsvisie op te nemen concentratiebeleid voor overlastgevendende bedrijvigheid.

3.4.2 *Uitbreiding veehouderijen*

Doorgroei van melkveebedrijven naar 4 ha is niet in de hele provincie mogelijk en wenselijk. In delen van de provincie zijn bouwblokken van dergelijke omvang (mogelijk met bijbehorende grote veestapel) op voorhand niet goed inpasbaar. Het alternatievenonderzoek bestaat uit een verkenning naar inpasbaarheid van de 4 ha bouwblok voor melkveehouderijen. Er zal worden gekeken in welke gebieden belangrijke waarden (natuur, cultuurhistorie, woonbebouwing) aanwezig zijn, waardoor er belemmeringen kunnen zijn voor de ontwikkeling van zeer grote landbouwbedrijven.

3.4.3 Windparken Eemshaven, Delfzijl en N33

De locatie en begrenzing van uitbreidingen van de POP 3-gebieden is in januari 2014 door PS vastgesteld (herziening POV). In het MER zullen de afwegingen die toen zijn gemaakt worden beschreven. In het kader van de Omgevingsvisie zal geen hernieuwde afweging naar locaties en begrenzingen plaatsvinden. Wel zal de VA worden vergeleken met de referentiesituatie.

3.4.4 Verdubbeling N33 Midden

Voor het wegtrace N33 Midden zullen in de MER drie onderscheidende alternatieven worden onderzocht. Hierbij wordt voortgeborduurd op de Voorverkenning die reeds door de provincie is uitgevoerd. De in het m.e.r. te onderzoeken alternatieven zijn:

- A. verdubbeling bestaand trace
- B. verdubbeling met beperkte bochtafsnijding tussen Tjuchem en N362
- C. verdubbeling met grote bochtafsnijding tussen Tjuchem en N362

Variant A

Variant B

Variant C

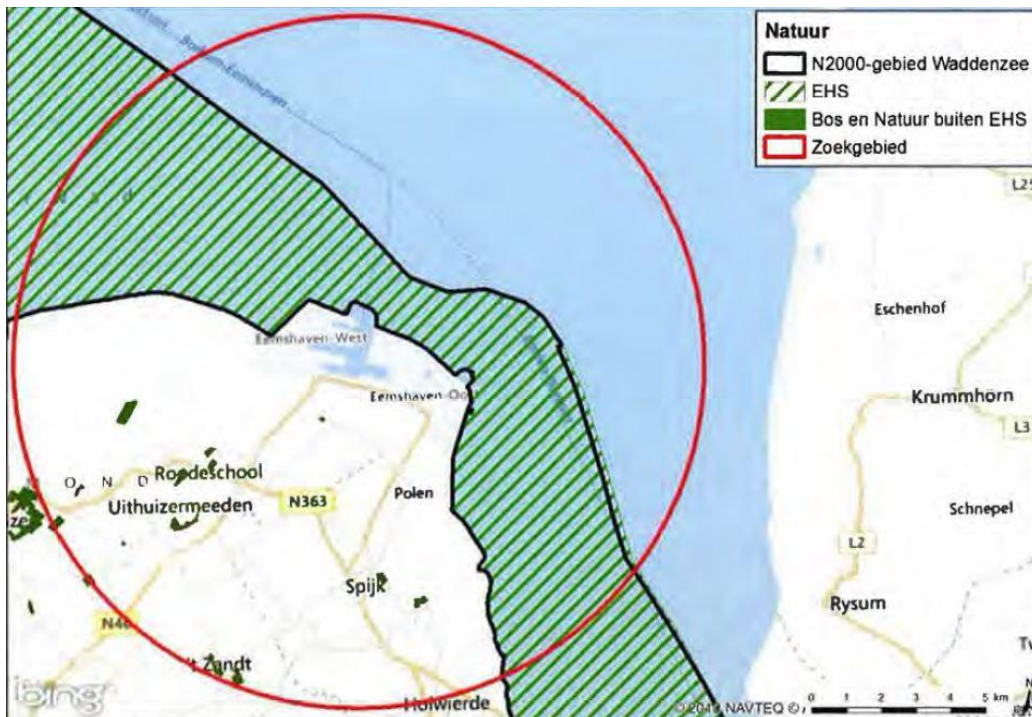
3.4.5 Spoorverbinding Groningen-Bremen

Voor de verbeteringen van deze spoorverbinding zijn een groot aantal varianten in beeld. In de m.e.r.-studie kunnen de volgende onderscheidende alternatieven worden onderzocht op hun milieueffecten:

- Maximale variant: van Groningen naar Bremen in 1 uur en 23 minuten. Hierbij is een verdubbeling spoor van het gehele traject noodzakelijk (circa 50% is nog niet dubbel spoor). Verdere aanpassingen die nodig zijn bestaan uit het vervangen van een aantal bruggen, boogstralen aanpassen en elektrificatie.
- Middenvariant: van Groningen naar Bremen in 1 uur en 53 minuten. Hierbij is twee keer een spoorverdubbeling van 5 km noodzakelijk (1 aan Duitse kant en één aan Nederlandse kant). Er wordt een snelheidsverhoging tussen Leer en Oldenburg gerealiseerd.
- Minimale variant: Sneltrain Groningen – Winschoten doortrekken naar Leer en de overstap op de bestaande trein naar Bremen optimaliseren. In deze variant zijn de spooraanpassingen beperkt en vindt geen spoorverdubbeling plaats.

3.4.6 Helihaven Eemshaven

In de NRD voor de project-m.e.r.-procedure is reeds onderzoek gedaan naar mogelijke locaties voor de helihaven bij de Eemshaven. In onderstaande afbeelding is het zoekgebied in deze m.e.r.-procedure opgenomen. Dit zoekgebied wordt ook gehanteerd voor de m.e.r.-studie voor de Omgevingsvisie.

3.4.7 Primaire kering Waddendijk

Dijkversterking kan leiden tot extra ruimtebeslag op andere functies. Bij de primaire kering langs de Waddenkust (zeedijk) ligt aan de landzijde overwegend landbouwgrond en aan de zeezijde overwegend natuurgebied. Op dit moment wordt voor de variantenstudie in het m.e.r. gedacht aan een variant zeewaarts uitbreiden en landwaarts uitbreiden.

3.4.8 Waterbergingsgebieden

Voor deze activiteit wordt geen nieuw alternatievenonderzoek gedaan. Er wordt gebruik gemaakt van het reeds opgestelde MER.

4 Te beschouwen effecten

4.1 Effectbeschrijving en -beoordeling

Bij de effectbeschrijving worden verschillende milieuthema's behandeld. Per milieuaspect worden enkele toetsingscriteria gedefinieerd. In de onderstaande tabel is een indicatie gegeven van de milieuaspecten en toetsingscriteria die in de MER worden gehanteerd. In de MER zelf wordt dit verder uitgewerkt. Ook zal in het MER worden ingegaan op de methode van het analyseren en beoordelen van effecten.

Milieuaspecten	Toetsingscriteria
Bodem en water	<ul style="list-style-type: none">- Bodemkwaliteit- Waterhuishouding- Waterkwaliteit
Natuur	<ul style="list-style-type: none">- Natura 2000- Ecologische Hoofdstructuur- Soorten
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	<ul style="list-style-type: none">- Landschap- Gebouwde cultuurhistorie- Archeologie
Mobiliteit	<ul style="list-style-type: none">- Afwikkeling- Verkeersveiligheid- OV
Woon- en leefomgeving	<ul style="list-style-type: none">- Geluid- Licht- Luchtkwaliteit- Geur- Externe veiligheid- Gezondheid

Het detailniveau van de effectbeschrijving zal passend zijn voor het detailniveau van een Omgevingsvisie. Veelal kan worden volstaan met een globale en indicatieve effectanalyse, waarbij op onderdelen enige verdieping kan worden aangebracht. Voor de effectbeschrijving wordt gebruik gemaakt van beschikbare informatie. Ten behoeve van het Plan-MER worden geen kwantitatieve berekeningen gemaakt en wordt geen veldonderzoek uitgevoerd.

In de effectbeschrijving wordt, in lijn met het Keuzedocument, een indeling gemaakt in "provinciebreed" en "gebiedsspecifiek". Voor provinciebrede beoordeling zal de effectbepaling plaatsvinden op de schaal van de gehele provincie. In de gebiedsspecifieke beoordeling zal - aanvullend op de provinciebrede beoordeling – worden gekeken naar effecten op het regionale schaalniveau. De eventuele gebiedsspecifieke beoordeling betreft de gebieden Energyport, Stad Groningen, Waddenkust, Gaswinningsgebied, Krimpgebieden en Blauwestad.

De beschreven effecten worden per milieuaspect samengevat in een tabel, waarin de effecten in de vorm van een relatieve plus/min-beoordeling worden weergegeven. De effecten worden beoordeeld ten opzichte van de referentiesituatie (zie par 3.3).

Bij de effectbeoordeling wordt de volgende schaal gehanteerd:

- ++ groot positief effect;
- + positief effect;
- 0 (vrijwel) geen effect;
- negatief effect;
- groot negatief effect.

Als studiegebied hanteren wij de provincie Groningen en het gebied daarbuiten voor zover daar effecten kunnen optreden.

4.2 Passende beoordeling

De Passende Beoordeling wordt uitgevoerd op het detailniveau passend bij een structuurvisie. Daar waar mogelijk worden effecten op een hoog abstractieniveau getoetst, daar waar nodig zal meer diepgang in de toetsing plaatsvinden. Uitgangspunt hierbij is dat er geen modelberekeningen (bijvoorbeeld voor geluid, stikstof en hydrologie) plaatsvinden maar toetsing plaatsvindt door middel van kwalitatieve analyses. In de Passende Beoordeling wordt ook nadrukkelijk aansluiting gezocht bij eerder uitgevoerde onderzoeken, zoals studies voor de Eemshaven en Oosterhorn, studies naar windprojecten en de PB ten behoeve van het POP3.

In eerste instantie vindt een uitgebreide analyse plaats van de onderwerpen en projecten in de Omgevingsvisie die relevant (kunnen) zijn voor de Passende Beoordeling. Alle relevante onderwerpen die uit de trechtering naar voren komen zullen in de Passende Beoordeling aan bod komen, maar de diepgang van de toetsing per onderwerp wordt wel gerelateerd aan de mate waarin sprake zou kunnen zijn van een significant negatief effect op Natura 2000-gebieden.

Onderwerpen als windenergie, industrie en landbouw spelen naar verwachting een rol in de passende beoordeling. De onderwerpen die spelen in de Eemsdelta zullen slechts zeer globaal en op hoofdlijnen worden behandeld, omdat daarvoor een specifieke Gebiedsvisie zal worden opgesteld (incl. een eigen MER en PB), zie par. 2.4.

4.3 Mitigerende maatregelen

In het MER wordt, na de effectbeschrijving en effectbeoordeling, voor elk milieuaspect nagegaan of mitigerende maatregelen denkbaar zijn om de omvang van het effect te verminderen of teniet te doen. Deze maatregelen worden beschreven, en kunnen van belang zijn voor de vervolgbesluitvorming over de activiteit.

4.4 Leemten in kennis

In het MER wordt aangegeven welke belangrijke informatie niet beschikbaar is en welke gevolgen dit heeft voor de effectbepaling en -beoordeling. Waar mogelijk wordt aangegeven welke aanvullende onderzoeken deze leemten kunnen wegnemen.

5 Vervolg

In paragraaf 2.2 is de gehele plan-m.e.r.-procedure geschetst. Er is beschreven dat er een gelegenheid is om te reageren op deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Over de inhoud van deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau van het MER worden in ieder geval de volgende bestuursorganen en adviseurs in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen:

- Commissie voor de milieueffectrapportage
- Ministerie van Infrastructuur & Milieu
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE)
- Provincies Drenthe en Friesland
- Waterschappen Noorderzijlvest en Hunze en Aa's
- Groninger gemeenten

Daarnaast wordt deze NRD ter inzage gelegd met de mogelijkheid voor burgers en (belangen)organisaties om zienswijzen in te dienen.

Adviezen en zienswijzen kunnen worden gezonden aan het volgende adres (de termijn voor indiening is vermeld in de kennisgeving):

Provincie Groningen, t.a.v. Afdeling PPM
Postbus 610
9700 AP GRONINGEN

Bijlage 1

Groslijst m.e.r-plichten

Nr	Onderwerp/activiteit waarvoor Omgevingsvisie kaderstellend plan is	Genoemd in bijlage C/D en overschrijding drempelwaarde (t.o.v. referentiesituatie)?	Plan-m.e.r.-plicht voor omgevingsvisie?	Opmerkingen / aandachtspunten
Ruimtelijke ordening algemeen				
1.	Stedelijke ontwikkelingsprojecten	Plan niet kaderstellend voor drempeloverschrijdende projecten (>2000 woningen of >100 ha)	Nee	Grote locaties ofwel al in bp geregeld, ofwel komen te vervallen door heroverweging woningbouwopgave.
2.	Bedrijventerreinen	<ul style="list-style-type: none"> Plan kaderstellend voor uitbreiding Eemshaven ZO (> drempelwaarde 75 ha, cat. D 11.3) Plan <u>indirect</u> kaderstellend voor vestiging industriële bedrijvigheid uit C/D lijst. 	Ja	
3.	Recreatie	Plan niet kaderstellend voor drempeloverschrijdende projecten	Nee	
4	Landbouw	Plan <u>indirect</u> kaderstellend voor vergroting agrarische bouwblokken	Ja	
5	Windparken	Plan kaderstellend voor drempeloverschrijdende projecten	Ja	<ul style="list-style-type: none"> Zoekgebieden zaten deels ook al in POPIII, dus gebruikmaken van Plan-MER en PB voor POPIII, Rekening houden met bestaande MER's en PB's voor individuele projecten
6	Zoekgebieden zonneparken	Activiteit niet genoemd in bijlage C/D	Nee	
7	Glastuinbouw	Vooralsnog geen kaderstellende uitspraken voorzien	Nee	
Verkeer				
8	Wegenprojecten	<ul style="list-style-type: none"> Plan kaderstellend voor wijziging N33 Midden van 1x2 naar 2x2 (cat D1.1) Zuidelijk Ring Groningen niet (rijksproject en project-m.e.r. gepubliceerd) Westelijke Ringweg onder drempelwaarden Planvorming A7, A28 door het rijk 	Ja, N33 Midden	
9	Spoorprojecten	<ul style="list-style-type: none"> Plan kaderstellend voor spoorproject Groningen-Bremen Knoop Groningen onder drempelwaarden Oostboog onder drempelwaarden Groningen-Leeuwarden niet (rijksproject en project-m.e.r. -proces vergevorderd) 	Ja, Groningen-Bremen	
10	Vaarwegen en havens	Vooralsnog geen kaderstellende uitspraken voorzien	Nee	
11	Luchthavens	Plan kaderstellend voor Helihaven Eemshaven	Ja	Afstemmen op lopend project-m.e.r. -proces en PB

Water				
12	Kustverdediging en primaire keringen	Plan kaderstellend voor versterking primaire kering Waddendijk	Ja	Rekening houden met m.e.r.proces en PB Deltaprogramma
13	Waterbergingsgebieden	Aanwijzing nieuwe waterbergingsgebieden in Omgevingsvisie	Ja	Er is reeds aan plan-m.e.r.-plicht voldaan met het Plan-MER van juni 2014.
14.	Grondwater	Vooralsnog geen kaderstellende uitspraken over deze activiteit voorzien	Nee	
Landinrichting				
15	Natuurontwikkeling (functiewijziging van landbouw naar natuur)	Vooralsnog geen kaderstellende uitspraken over deze activiteit voorzien	Nee	
Delfstoffen				
16	Winning oppervlaktedelfstoffen	Vooralsnog geen kaderstellende uitspraken over deze activiteit voorzien	Nee	
17	Winning aardolie/aardgas e.d.	Omgevingsvisie doet naar verwachting geen kaderstellende uitspraken over deze activiteit.	Nee	
Nutsinfrastructuur				
18	Buisleidingen	<ul style="list-style-type: none"> Buizenzone Eemsdelta; MER afgerond, en besluit tracekeuze genomen door BG (PS) Structuurvisie buisleidingen: plan- en besluitvorming door het Rijk 	Nee	
20	Hoogspanningsleidingen	<ul style="list-style-type: none"> Cobra kabel en NordNedII: plan- en besluitvorming door het Rijk 380 kV Delfzijl-Vierverlaten: plan- en besluitvorming door het Rijk 	Nee	
Energie				
21.	Diepboringen voor geothermie	Omgevingsvisie doet naar verwachting geen kaderstellende uitspraken over deze activiteit.	Nee	
22	Hydro-electrische energie	Vooralsnog geen kaderstellende uitspraken over deze activiteit voorzien	Nee	

www.grontmij.nl